

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **L. Ž.**, zastoupený JUDr. Lumírem Mondokem, advokátem se sídlem v Praze 10, Hokejová 928/4, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy, odbor občanskoprávních agend**, se sídlem v Praze 1, Mariánské náměstí 2/2, za účasti zúčastněné osoby: M. T., bytem P. 5, Š. 109/33, o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2004, č. j. MHMP 177802/2003 RO 182/2003, o kasační stížnosti žalobce – stěžovatele proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2004, č. j. 4 Ca 3/2004 – 19,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2004, č. j. 4 Ca 3/2004 – 19 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze (dále městský soud) napadeným rozsudkem zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2004, č. j. MHMP 177802/2003 RO 182/2003 a dále rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Dospěl totiž k závěru, že žalovaný vycházel při svém rozhodování z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který opřel o věrohodné důkazy. Za situace, kdy incidentu byli přítomni žalobce a svědci M. T., M. Š. a J. B., žalovaný správně soustředil dokazování na výslechy těchto osob, přičemž výpovědi svědků, byť se v několika okolnostech ne zcela shodují, vytvářejí logicky ucelený sled událostí. Rozhodnutí žalovaného tedy shledal městský soud zákonným.

Kasační stížnost podal žalobce – nyní stěžovatel a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Již v žalobě totiž namítl nezákonnost rozhodnutí žalovaného a vady řízení a namítl, že toto rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí, protože skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného

rozhodnutí je v rozporu z obsahem správního spisu a vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění a pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem jež mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Dále namítl, že rozhodnutí mu nebylo doručeno. Podle žalobce žalovaný s potřebnou pečlivostí nepřezkoumal rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu a ztotožnil se s jeho vadným postupem, při kterém zejména nebyly určité skutečnosti vyplývající z provedení důkazů vůbec zjištěny a nebyly tak hodnoceny samy o sobě ani v souvislosti s dalšími důkazy. Nad to žalovaný jako před tím prvoinstanční správní orgán provedené důkazy nehodnotil pečlivě jednotlivě a v jejich souhrnu a v důsledku toho také neshledal potřebným v dokazování ve věci dále pokračovat. Vadný procesní postup se posléze promítl do vadně zjištěného skutkového stavu a v návaznosti na to i do nesprávného posouzení věci podle hmotněprávních i procesněprávních ustanovení zákona. Pro tyto vady měl městský soud napadené rozhodnutí zrušit. Městský soud však dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, protože napadené rozhodnutí netrpí vadami, které by spočívaly v rozporu skutkových zjištění a obsahu spisového materiálu a nebyl ani takového názoru, že by bylo třeba provést rozsáhlé a zásadní dokazování. V části III. kasační stížnosti pak stěžovatel podrobně rozebral rozhodnutí městského soudu. V části IV. kasační stížnosti pak uvedl, že si od počátku uvědomoval, že jeho postavení v řízení není jednoduché vzhledem k tomu, že proti jeho osamocenému tvrzení stojí výpovědi tří dalších osob. Proto důvodně předpokládal, že této skutečnosti si budou správní orgány I. a II. stupně včetně městského soudu, ke kterému se obrátil s důvěrou ve spravedlivé rozhodnutí, vědomy a provedou řízení s potřebnou pečlivostí při přísném dodržování zákonného postupu. Místo toho, aby se tyto orgány beze zbytku zhostily své zákonné povinnosti, provedly dokazování zjednodušujícím způsobem, v rámci kterého upřednostnily skupinu důkazů stojících proti němu a zohlednily toliko výpovědi na věci zainteresovaných osob stojících proti němu v procesním postavení svědků (poškozené). K prokázání materiální pravdy nebyla využita všechna zjištění, která bylo možno učinit z věcných důkazů. Městský soud rozpory, na které stěžovatel upozornil zčásti rovněž zjistil, ale zčásti bagatelizoval a zčásti je „vyhladil“ tím, že k některým důkazům odmítl přihlédnout, nebo je přehodnotil takovým způsobem, že vlastně popřel i to, co řekli sami svědci. O neúplnosti a nepřesnosti skutkových závěrů svědčí i to, že městský soud se v některých z nich doslova zmýlil. Zejména nebyly zjištěny a hodnoceny skutečnosti vyplývající z ohledání místa činu provedeného 21. 1. 2003 nadstrážmistrem P. a z navazující fotodokumentace pořizené Policií. Z těchto věcných důkazů jednoznačně vyplynulo, že na místě činu na zemi poblíž místa, kde seděl stěžovatel, byly nalezeny zmuchlané papíry se stopami krve. V místech, kde na zemi ležel monitor, žádné papíry na zemi vidět nebyly. Zde je třeba předeslat, že městský soud se zmýlil v tom, pokud zjistil, že monitor byl původně umístěn právě na stole, u kterého byly nalezeny zmuchlané papíry. Monitor ve skutečnosti stál na samostatném stolku vlevo od stolu o kterém je řeč. V protokolu o hledání místa činu je doslova uvedeno, že: „Ve vzdálenosti asi 2,5m před tímto stolem vpravo leží několik zmuchlaných listů papíru s nezřetelnými červenými stopami, údajně od krve“. Chybí zmínka, že by na podlaze ležely další zmuchlané papíry, které by stopy krve nenesly. Stolek s monitorem byl přítom na druhé straně tohoto stolu, ve vzdálenosti od místa, kde ležely zmuchlané papíry, odhadem několik metrů. S obsahem protokolu o ohledání místa činu je v rozporu úřední záznam prap. S. ze dne 20. 3. 2003, podle kterého nstržm. P. měl uvést, že jen některé papíry nesly stopy červeného barviva, údajně krve, nikdo nadstrážmistru P. neřekl, že jsou ze rtů stěžovatele, který prokazatelně krvácel po úderu pěstí do obličeje od svědka M. Š.. Skutečností je, že na fotografiích pořizených policisty na místě, kde se na zemi nacházel monitor počítače, žádné papíry na podlaze zachyceny nebyly. Zůstala nezodpovězenou otázka, kam se tedy poděly papíry, které podle svědků měl stěžovatel držet v rukou, když do nich bral monitor počítače. To neobjasnili ani svědek Š., který byl na to u jednání dne

26. 8. 2003 výslovně dotázán. Přesné zjištění, kde byly nalezeny zmuchlané papíry a v jakém byly stavu (zda zejména nesly stopy krve či červené barvy) považuje stěžovatel za jeden z rozhodujících podkladů k posouzení celé věci z pohledu toho, která verze je pravdivá – jeho nebo svědků. Stěžovatel upozornil na to, že z podrobného prohlédnutí uvedených fotografií bylo zřejmé, že situace na místě činu v průběhu jejich pořizování doznala změny. To dokumentovala poloha aktovky, která na fotu č. 1 stojí u hrany stolu, na fotu č. 2 a 3 je ale položena. Bota na snímku č. 1 na dalších fotech chybí. Naopak na snímku č. 2 leží na zemi tmavá složka, na prvním fotu však není vidět. Stejně tak kancelářská židle na kolečkách na fotu č. 1 vlevo stojí, na dalších snímcích je zase povalena patrně na monitor. Papíry na prvním snímku leží na podlaze u levého okraje stolu hned u aktovky, na snímku č. 2 jsou více posunuty vpravo do vzdálenosti cca 50cm od aktovky. Zůstalo nevysvětleno, proč snímek č. 1 nese datum 21. 1. 2003 a zbývající dva 20. 1. 2003. Uvedené rozpory městský soud neodstranil. Místo toho, aby požadoval doplnění dokazování výsledkem policistů P. a S., toliko vlastní úvahou posoudil úřední záznam nadstrážmistra S., jako „doplněk“ protokolu ohledání místa činu sepsaného jeho kolegou P. a dále nezkoumal, že toliko výsledkem obou jmenovaných bylo možno zjistit, jaký byl počet a velikost zmuchlaných papírů (formát A4 či jiný), proč to nadstrážmistr P. do protokolu o ohledání místa činu neuvedl, zda na všech byly stopy červeného barviva, proč tyto papíry nebyly zajištěny jako důkaz a zda se nějaké papíry nenacházely i poblíž monitoru ležícího na zemi, proč si až s odstupem dvou měsíců vzpomněl, jak tvrdil v úředním záznamu S., že všechny papíry nebyly od krve, a dále zda a případně proč bylo při pořizování fotodokumentace s předměty na místě činu (včetně toho, zda i na zemi ležícími papíry) kdy a kým manipulováno, proč jsou uvedena na fotografiích rozdílná data. Nadstrážmistr P. by měl rovněž vysvětlit, proč si existenci červených stop na papírech nespojil se zraněním stěžovatele, který viditelně krvácel ze rtu. Stejně tak zůstalo dokazování neúplné, když zůstalo nevysvětleno, proč monitor, kterým mělo být udeřeno o podlahu (svědkyně T. i B. tvrdily, že jej obviněný zvedl nad hlavu a „praštil“ s ním o zem), bez zjevného poškození přežil pád z výšky více jak dvou metrů. Lze soudit, že městský soud tuto otázku považoval za důležitou, když vyvinul tolik snahy, aby v rozporu se skutečností zjistil, že stěžovatel monitor nad hlavu nezvedl. Stěžovatel předložil jako důkaz videozáznam zachycující následky pádu monitoru z kancelářského stolu, to je z výšky cca 90cm a záznam prokazuje, že již při volném (nikoliv potencovaném) pádu i z tak malé výšky se monitor rozpadl. Pořízený záznam zcela vyloučil, aby pád z výšky více jak dvojnásobné, na to umocněný mrštěním, monitor viditelně vůbec nepoškodil. Městský soud místo, aby se pokusil tuto zjevnou nesrovnalost v tvrzení svědků odstranit dalším dokazováním, v rozporu se zásadou volného hodnocení důkazů sáhl ke zcela nepřipustné interpretaci svědeckých výpovědí takovým způsobem, že obsah jejich výpovědi změnil. Svědkyně T. 12. 8. 2003 tvrdila, že stěžovatel monitor zdvihl nad hlavu a bouchl s ním o zem a dne 26. 8. 2003 zopakovala, že viděla, že „monitor zvedl nad hlavu, opravuji, přesně monitor zvedl, zda to bylo ve výši obličeje nebo hlavy považuji za slovíčkaření, opakuji, monitor zvedl a s tímto praštil o zem“. Svědkyně B. v závěru své výpovědi ze dne 12. 8. 2003 uvedla, že „stále vidím obv., jak stál s počítačem nad hlavou“, pak doplnila, že to byl monitor. Pro úplnost je třeba zmínit, že třetí svědek Š. k tomu uvedl, že stěžovatel „přišel k monitoru v obou rukách měl papír, papíry přitiskl ze strany na monitor, škulbl s ním směrem k sobě a praštil s ním o zem“. Nelze proto pochopit, jak mohl městský soud učinit závěr, „že žalobce monitor zvedl, ne však již nad hlavu“. K chybnému skutkovému závěru městský soud dospěl patrně také proto, že při své hodnotící činnosti opomenul i zásadu „in dubio pro reo“. Tato zásada také znamená, že v případě, že skutková zjištění umožňují více verzí (v daném případě týkající se úrovně, na kterou žalobce zvedl monitor) je třeba vycházet z verze pro stěžovatele nejvýhodnější. Nezbytným také podle stěžovatele bylo doplnění dokazování učiněním dotazu u specializované opravny monitorů, zda je vůbec možné, aby monitor, se kterým bylo udeřeno

o podlahu z výše cca 2 metry vydržel pohromadě bez zjevného poškození. Také provedení dodatečného ohledání monitoru specializovaným policejním pracovištěm s cílem nalezení stop po pádu na monitorové skříně (otěry, šmouhy, drobná poškození, apod.). S argumentací městského soudu, že není dán důvod pro který by neměli svědci T., Š. a B. vypovídat pravdu nesouhlasí. Podle něj nejde o objektivní svědky, kteří by k projednávané věci a k jejím účastníkům neměli žádný vztah. Naopak všichni byli spolupracovníky či dokonce přáteli a společně byli i finančně na výsledku jednání zainteresováni. Všem svědkům záleželo na tom, aby se prosadila jejich verze toho co se stalo. Také proto, že věděli, že stěžovatel byl svědkem Š. fyzicky napaden a zraněn. Nemohli vyloučit, že jeho zranění bude vážnější a že může přivodit Š. trestní stíhání. Uvedení svědci měli být hodnoceni jako svědci nepřátelsky zaměření proti stěžovateli. Za této situace mělo těžiště dokazování spočívat v pečlivém zjišťování všech rozhodných skutečností, jak vyplývaly zejména z věcných důkazů. Některé nesrovnalosti městskému soudu unikly, to lze dokumentovat například tím, co svědek Š. uvedl policistovi S. (úřední záznam z 20. 3. 2003 zmiňující doznání Š. o udeření stěžovatele do obličeje). Do protokolu ze dne 26. 8. 2003 na straně 4, ale svědek tvrdil, že si toho není vědom. O podání vysvětlení sepsaného orgánem policie ihned po incidentu dne 21. 1. 2003 svědek Š. uvedl, že závěru celého jednání a celému incidentu byla ještě přítomna paní B., která je spolupracovnicí paní T.. Jak B., tak i T. ale tvrdily, že z kanceláře utekly a údajně tak neviděly, zda svědek Š. udeřil stěžovatele. Nemělo být rovněž přehlédnuto, že svědci se rozcházel i v tom, jak stěžovatel manipuloval s monitorem (jak vysoko jej zvedl) a kde vzal stěžovatel předmětné papíry, které měl v ruce, když měl uchopit monitor. Š. a T. uvádějí, že jej vytrhl z bloku, naproti tomu svědkyně B. uvádí, že vzal ze stolu dva archy papíru velikosti A4. Nicméně ale svědci se shodli na tom, že papíry byly dva. Na fotografii 2 a 3 je ale jasně vidět, že těch papírů bylo více a že nešlo o formát A4. Šlo o papír, který stěžovatel použil k otření zraněného rtu. Těmito rozpory se městský soud nezabýval. Žádné papíry formátu A4, kterými měl monitor uchopit nalezeny nebyly a to proto, že monitor do svých rukou vůbec nevzal. Svědek Š. obešel stůl z pohledu stěžovatele zprava a nikoli zleva a úder ho zatlačil doleva, do prostoru, kde seděla svědkyně T., kolem jejího stolu až k počítačovému stolku s monitorem, zde stěžovatel po jednom z úderů zavrával a do stolku narazil až monitor spadl. Protože šlo o pád na podlahu z malé výšky lze tím snadno vysvětlit, proč monitor zůstal zjevně nepoškozen, když jeho pád ještě přibrzdily rozpojující se kabely. I pád z tak malé výšky na to přibrzděný kabely ale způsobil na monitoru poškození uchycení vnitřních součástek, jak také bylo doloženo. Je ale otázkou, zda při takovém nárazu, jak popisovali svědci, by zákonitě současně nemělo dojít i k rozbití skleněné obrazovky. Stěžovatel městskému soudu vytýká, že se nevypořádal se všemi jeho námitkami. V první řadě pominul, že prokazatelně fyzicky napaden a zraněn byl právě on. Ani z výpovědi svědka Š. nevyplývalo, že by jeho údery pěstí, které vedl do tváře stěžovatele byly odůvodněny podmínkami nutné obrany. K zjištění o protiprávnosti jednání Š. mělo městský soud vést k potřebě zabývat se i osobami všech zúčastněných. Stěžovateli v době činu bylo 52let a neměl žádný přitěžující záznam. Jednání dáváno mu za vinu neodpovídá jeho psychologickému portrétu agresora. Naopak svědek Š. je o 17let mladší a tudíž k agresivnímu jednání by s ohledem na ten nižší věk mohl být disponován právě on, zvláště když v průběhu rozhovoru byl stěžovatelem označen za patologického lháře. To mohlo být právě důvodem jeho agresivního jednání při kterém stěžovatele opakovaně udeřil pěstí do obličeje, zranil ho a to aniž byl sám fyzicky napaden. Podle stěžovatele bylo prokázáno, že on sám svědka fyzicky nenapadl a ani se o to nepokusil. Zraněn byl přitom pouze on, což prokazuje příslušný záznam založený ve spise.

Dále se stěžovatel neztotožnil s názorem městského soudu pokud jde o doručování správních rozhodnutí. Tvrdil, že rozhodnutí žalovaného a před tím i správních orgánů

I. stupně bylo nesprávně doručeno toliko jeho zástupci, nikoliv jemu samotnému. Podle § 24 správního řádu se důležité písemnosti, zejména rozhodnutí doručí do vlastních rukou (účastníka). Podle § 25 odst. 3 správního řádu má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Má-li však účastník řízení osobně něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu. Stěžovatel má za to, že rozhodnutí musí být doručeno do vlastních rukou účastníka v každém případě a to i tehdy, má-li zástupce s plnou mocí pro celé řízení. Z logiky věci totiž plyne, že zástupce nemůže být příjemcem zásilky doručované do vlastních rukou toho, kterého se týká, to je účastníka řízení. Taková zásilka se zástupce netýká. Nad to rozhodnutím o vině přestupkem je ukládána účastníku povinnost zaplatit pokutu a náklady řízení. Rozhodnutí představuje významný zásah do práv a svobod občana. Uloženou povinnost (sankci) je zavázán přímo účastník řízení nikoliv jeho zástupce. Není povinností zástupce zajišťovat na svůj náklad doručení rozhodnutí účastníku řízení, když nad to může v mezidobí nastat celá řada okolností, na které může pak reagovat jen správní orgán. Protože tedy rozhodnutí prvoinstančního orgánu nebylo dosud stěžovateli doručeno, nezačala dosud platně běžet lhůta k odvolání. Žalovaný proto neměl odvolání projednat a o něm rozhodnout, protože základní podmínka k takovému postupu nebyla splněna. Bylo jeho povinností přijmout opatření k tomu, aby tato vada byla prvoinstančním orgánem odstraněna. Podstatně uvedenou chybu zopakoval sám žalovaný, když rovněž své rozhodnutí stěžovateli nedoručil. Z těchto všech důvodů tedy navrhl stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí jako nedůvodné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu z důvodů v kasační stížnosti uvedených (109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je částečně důvodná. Stěžovatel uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanovení o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit (podle stěžovatele ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. a), b), c), s. ř. s.). Podle stěžovatele městský soud nezohlednil všechny jeho námitky, kterými tvrdil, že správní orgány nezjistily řádně skutkový stav a neprovedly ty důkazy, které navrhl.

Rozhodnutím Městské části Praha 1 ze dne 10. 10. 2003 č. j. R1032/2003 byl stěžovatel uznán vinným z přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona číslo 200/1990 Sb. o přestupcích, spočívajícího v úmyslném způsobení škody na cizím majetku poškozením věci z takového majetku, kterého se dopustil tím, že dne 21. 1. 2003 kolem jedenácti hodin v P. 1, P. 1 uvnitř realitní kanceláře T. úmyslně poškodil monitor počítače, který uchopil do rukou a tímto praštil o podlahu, v důsledku čehož měl způsobit škodu ve výši 4536 Kč ku škodě majitelky monitoru M. T.. Za tento přestupek mu byla uložena podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b, ustanovení § 12 odst. 1, v souladu s ustanovení § 50 odst. 2 zákona o přestupcích sankce pokuta ve výši 4000 Kč splatná do 15ti dnů ode dne právní moci toho rozhodnutí. Podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení spojené s projednáváním přestupku ve výši 500 Kč stanovené v ustanovení § 1 odst. 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb. splatné do 15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí.

Proti výše uvedenému rozhodnutí podal odvolání stěžovatel v němž především vytýkal, že správní orgán prvního stupně jeho zavinění měl prokázáno jen výpověďmi přímých svědků J. B., M. T. a M. Š., nepřihlédl však k rozporům ve výpovědích těchto svědků a nepřihlédl k dalším skutečnostem vyplývajícím z protokolu o ohledání místa činu a navazující fotodokumentace pořízené policií. O jeho odvolání rozhodl žalovaný - Magistrát hlavního města Prahy dne 6. 2. 2004 č. j. MHMP 177802/2003 takto: podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, se napadené rozhodnutí při nezměněném výroku o vině, sankci, nákladech řízení a zastavení řízení mění ve výroku o náhradě škody takto: Poškozená M. T., bytem Š. 1090/33, P. 5, se podle ustanovení § 70 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na příslušný soud. Žalovaný jako odvolací orgán se ztotožnil se závěrem správního orgánu prvního stupně, že obviněný z přestupku protiprávním jednáním naplnil skutkovou podstatu přestupku proti majetku s tím, že zaviněné jednání bylo spolehlivě prokázáno výpověďmi přímých svědků, ve kterých správní orgán prvního stupně neshledal rozpory. Sám dále poukázal na to, že svědci byli před provedení svědeckých výpovědí řádně poučeni o právech a povinnostech svědka. K námitce stěžovatele, že nebyly zjištěny a hodnoceny skutečnosti vyplývající z protokolu o ohledání místa činu a navazující fotodokumentace pořízené Policií, uvedl, že z odůvodnění napadaného rozhodnutí vyplývá, že v řízení byla na žádost stěžovatele vyžádána od Policie fotodokumentace místa činu, tato je součástí spisového materiálu, stejně tak protokol o ohledání místa činu, a i tyto skutečnosti byly předmětem hodnocení správního orgánu prvního stupně. O žalobě stěžovatele rozhodl městský soud a v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí vadami, které by spočívaly v rozporu skutkových zjištění a obsahu spisového materiálu a dále že ve věci není třeba ani provést rozsáhlé a zásadní dokazování. Podle městského soudu žalovaný vycházel při svém rozhodování z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který se opírá o věrohodné důkazy. Za situace, kdy byli incidentu přítomni stěžovatel a svědci M. T., M. Š. a J. B., žalovaný správně soustředil dokazování na výslechy těchto osob, přičemž výpovědi svědků, byť se v několika okolnostech ne zcela shodují, vytvářejí logicky ucelený sled událostí. Tvrzení stěžovatele je v tomto směru osamocené, nevysvětluje další rozhodné skutečnosti, např. kinetiku monitoru po údajném nárazu do stolu a nepodává ve světle dalších důkazů ucelený obraz události. Se závěry městského soudu nesouhlasí stěžovatel a svůj nesouhlas vyjádřil a odůvodnil v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se závěry městského soudu zcela nesouhlasí.

Odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku ; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější (§ 7 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, dále zákon o přestupcích) Stěžovatel byl uznán vinným z přestupku proti majetku podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, kterého se podle rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dopustil dne 21. 1. 2003.

Podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí. K osvětlení pojmu zavinění – úmyslu je třeba i ve správním řízení a soudnictví vycházet z ustanovení § 4 trestního zákona, který stanoví, že trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel a) chtěl způsobem v tom zákoně uvedeném porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto

zákonem, nebo b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že jej způsobí, byl s tím srozuměn. K prokázání skutkové podstaty přestupku podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích je tedy třeba prokázat pachateli zavinění - úmysl. Správní orgány i soud v daném případě vycházely z toho, že úmyslné poškození věci monitoru počítače majitelky monitoru M. T. bylo prokázáno svědeckými výpověďmi svědků M. T., J. B. a M. Š. Svědkyně a zároveň poškozená M. T. je majitelkou Realitní kanceláře T., svědek M. Š. byl externím spolupracovníkem uvedené realitní kanceláře a z toho důvodu jednal se stěžovatelem a sháněl pro něj nájemce do bytu, vztah svědkyně J. B. k poškozené a svědkyni T. nebyl zkoumán, podle stěžovatele svědkyně B. s realitní kanceláří M. T. spolupracovala a jednala i s ním jménem Realitní kanceláře T. M. T.. Všichni tito tři svědci byli přítomni v kanceláři RK T. dne 21. 1. 2003, kam přišel stěžovatel vyjednávat vrácení části provize za zprostředkování zákazníka pro pronájem bytu, přičemž svědkyně J. B. byla přítomna až závěru tohoto jednání. V protokolu o trestním oznámení Policii České republiky místnímu oddělení Bartolomějská, Praha 1, dne 21. 1. 2003 M. T. uvedla, že stěžovatel vytrhl z jejího bloku dva listy papíru, ještě se jednou ujistil, že mu peníze vracet nebudou a zvedl se, popošel k sousednímu stolu kde byl počítač a v papírech, které držel v ruce uchopil monitor, praštil s ním o zem, kopl do samotného počítače, který je umístěn pod stolem a dále nakopl židli, která udeřila pana Š. do holeně. Ona s paní B. utekly do sousední kanceláře a zavolaly policii. U potyčky pana Š. a stěžovatele již nebyly. Podle protokolu o výpovědi svědka před správním orgánem dne 12. 8. 2003 svědkyně M. T. vypověděla, že stěžovatel vytrhl z bloku dva listy papíru, tyto si dal jeden do pravé a levé ruky, přistoupil k počítači, vzal monitor do těchto papírů, zdvihl ho nad hlavu a bouchl s ním o zem. Dále kopl nohou do počítače, dále do židle, která odlítla k panu Š. Pan Š. na to vstal a začal bránit majetek, ještě viděla, že došlo k fyzickému střetu mezi stěžovatelem a panem Š., v tom ale utekla z kanceláře a není jí známo zda k dalšímu fyzickému napadení mezi jmenovanými došlo. K dotazu zástupce stěžovatele před správním orgánem dne 26. 8. 2003 svědkyně M. T. uvedla, že viděla, že stěžovatel monitor zvedl nad hlavu, pak opravila svoji výpověď a uvedla, že monitor zvedl, zda to bylo do výše obličeje nebo hlavy považuje za slovíčkaření a opakovala, že monitor zvedl a s tímto praštil o zem. Svědek M. Š. do protokolu o podání vysvětlení Policii České republiky místnímu oddělení Bartolomějská dne 21. 1. 2003 uvedl, že stěžovatel vytrhl z bloku paní T. dva papíry, tyto měl v ruce, takto přes papíry uchopil monitor od počítače a praštil s ním o podlahu kanceláře. Poté porazil židli, která byla u stolu a nakopl samotný počítač, který je umístěn pod stolem. Svědek Š. stál, neboť se obával, že stěžovatel napadne paní T. Šel ke stěžovateli, ten ho buď kopl do holeně nebo nakopl židli a tato ho udeřila do holeně, přesně to neví, neboť sledoval horní část trupu a poté se mu podařilo stěžovatele zpacifikovat. Dne 26. 8. 2003 svědek M. Š. před správním orgánem I. stupně vypověděl, že stěžovatel si vzal do rukou papíry, které ležely volně na stole před ním, na to vstal, prošel okolo paní T. a vzápětí rukama ve kterých držel zmíněné papíry uchopil monitor a praštil s ním o zem podlahy. Svědek Š. šel k němu, paní T. a B. vyběhly ven z kanceláře a svědek Š. udělal druhý krok ke stěžovateli a byl od něho asi půl metru, když stěžovatel nakopl počítač a dal židli, která svědka trefila do levé nohy a se zařatými pěstmi se hrnul ke svědkovi. V zápětí do sebe oboustranně strčili, k dalšímu fyzickému napadení již nedošlo. Stěžovatel po té odešel z kanceláře a za chvíli se vrátil, přičemž svědek Š. zůstal po celou dobu v kanceláři sám, později i se stěžovatelem a čekali na příjezd policie. Na otázku, zda při incidentu fyzicky napadl pěstí obličej stěžovatele uvedl, že při strkanici se mohlo stát, že rukou zavadil o jeho obličej, protože stěžovatel stále šermoval rukama kolem sebe. Podle protokolu o projednání přestupku před správním orgánem I. stupně dne 26. 8. 2003 svědek Š. k dotazu stěžovatele uvedl, že stěžovatel přišel k monitoru v obou rukách měl papír, papíry přitiskl ze stran na monitor, škulbl s ním směrem k sobě a praštil s ním o zem. V tu chvíli byl stěžovatel natočen pravou stranou ke svědkovi a když monitorem praštil o zem, tak svědek

vstal ze židle v domnění, že by mohl udělat něco paní T., která byla v blízkosti. V době činu podle svědka paní T. seděla za zády stěžovatele. Dále svědek uvedl, že stěžovatel s monitorem praštil před stůl nad kterým před tím stál. Monitor popadl, vytrhl, správně trhnul s ním a takto s ním praštil. Svědkyně J. B. před správním orgánem I. stupně dne 12. 8. 2003 uvedla, že stěžovatel si vzal ze stolu (paní T.) několik papírů, správně dva papíry formátu A4, v tento moment paní T. seděla směrem k počítači, tedy k počítači byla pootočena, v tento moment stěžovatel vstal ze židle, odstrčil paní T. a uchopil počítač do svých rukou, s počítačem vzápětí vši silou praštil o podlahu, viděla i jak došlo k poškození počítače. Dostala strach a utekla z kanceláře a spolu s ní i paní T. Svědek Š. zůstal v kanceláři se stěžovatelem, svědkyně však jejich fyzický kontakt neviděla. Když se do kanceláře s paní T. vrátily, viděla na zemi rozbitý počítač a povalené židle. Svědci M. T., J. B. a M. Š. tedy tvrdili, že stěžovatel po neúspěšném jednání buď vzal dva papíry ze stolu svědkyně M. T. nebo vytrhl tyto dva papíry z bloku na jejím stole, v tomto směru se jejich výpovědi různí, respektive v různých časech vypovídají svědci v tomto směru různě a s těmito papíry v levé a pravé ruce vzal stěžovatel podle nich monitor počítače do rukou vytrhl ho, zvedl nad hlavu, nebo ne nad hlavu, ale vši silou s ním praštil o zem. Svědkyně J. B. ještě vypověděla, že si vzpomněla, že stěžovatel vytrhával šňůry ze zdi. Další dva svědci se k této otázce nevyjádřili. Podle fotodokumentace založené ve správním spisu pod číslem listu 36, 35, jsou založeny 3 fotografie, jedna s datem 21. 1. 2003, druhé dvě s datem 20. 1. 2003. Monitor počítače na snímku č. 3 je hned na podlaze u stolku, kde počítač měl stát a kde se nachází na horní desce ještě tiskárna, na dolní desce klávesnice, reproduktory, myš, podložka a písemnosti a vnějškově nevypadá poškozen, obrazovka není prasklá, žádné papíry A4 se v jeho blízkosti nenacházejí. Podle protokolu o ohledání místa činu ze dne 21. 1. 2003 zpracovaného nadstrážmistrem P. - Policie České republiky, místní oddělení Bartolomějská 14, Praha 1 stůl v levém rohu kanceláře pod oknem bez zásuvek je rozdělen tak, že horní deska je nad základní deskou a je asi poloviční šířky a mezi nimi je asi 15cm odkládací prostor. Na horní desce ležel uprostřed černý kabel jehož konec byl roztřepen a bez koncovky a skládal se z několika dalších kabelů. Vedle něj vpravo je podstavec pod monitor, vedle je tiskárna. Na dolní desce leží zleva reproduktor, druhý leží na horní desce asi uprostřed a klávesnice, na pravé straně leží písemnosti. Na zemi na koberci u pravé nohy stolu leží monitor, leží před stolem, kolem něj jsou překoceny dvě kancelářské polstrované židle, u pravé nohy stolu leží počítačová jednotka. Ve vzdálenosti asi 2,5m před tímto stolem vpravo leží několik zmuchlaných papírů s nezřetelnými červenými stopami údajně od krve. Vzhledem k obsahu protokolu o ohledání místa činu a vzhledem k fotodokumentaci fotografií č. 1 a 2 jsou pochybnosti o autenticitě takových fotografií pokud jde o zachycení skutečného stavu po incidentu ke kterému došlo v uvedené kanceláři a to vzhledem k umístění předmětů (na jednom snímku aktovka postavená, na druhém snímku aktovka ležící, což se týká i postavené židle a dále co se týká např. i reproduktorů pokud jde o jejich umístění na stolku pro počítač). Vysvětlení od policie, proč jeden snímek je datován 21. 1. 2003 a další dva snímky dne 20. 1. 2003, když k incidentu došlo 21. 1. 2003 nikdo nevyžádal. Městský soud si byl vědom toho, že fotodokumentace místa činu pořízená Policií ČR vykazuje podstatné nesrovnalosti, nespátroval v tom však podstatnou vadu řízení neboť měl za to, že skutkový stav byl nade vši pochybnost zjištěn svědeckými výpověďmi, přičemž ohledně stavu místa činu vycházel z protokolu o ohledání místa činu ze dne 21. 1. 2003. Takovýto postup městského soudu nepovažuje Nejvyšší správní soud za správný, zvláště když stěžovatel popisuje vznik incidentu úplně jiným způsobem a to, že nejprve byl po slovních výměnách a urážkách napaden svědkem Š., dokonce zraněn v obličeji a teprve při potyčce mezi stěžovatelem a svědkem mohlo podle stěžovatele dojít k zachycení monitoru počítače a jeho shoení na zem, přičemž stěžovatel popírá to, že by monitor počítače vzal do rukou a praštil s ním na zem. Vzhledem k tomu, že svědci M. T., J. B. a M. Š. měli všichni tři stejný zájem ve věci,

byli pracovně provázání, bylo třeba vypořádat se se všemi námitkami stěžovatele a provést všechny takové důkazy, které mohly sloužit k objektivnímu zjištění skutkového stavu. Takto ovšem správní orgány nepostupovaly.

K dokazování je možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy (§ 34 odst. 1 správního řádu). Důkazy jsou zejména výslechy svědků, znalecké posudky, listiny a ohledání (§ 34 odst. 2 správního řádu). Účastník řízení je povinen navrhnout na podporu svých tvrzení důkazy, které jsou mu známy (§ 34 odst. 3 s. ř. s. správního řádu).

Na správních orgánech bylo provést takové důkazy, kterými by byl stav objektivizován, nikoliv vycházet jen z výpovědí tří svědků na výsledku věci společně zainteresovaných, zvláště když jejich výpovědi nejsou zcela shodné a v průběhu doby své výpovědi i měnili. Pro závěr, že se stěžovatel dne 21. 1. 2003 dopustil přestupku úmyslným zničením či poškozením věci podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb. nebyl ještě spolehlivě zjištěn skutkový stav. Naplnění důvodů kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nastalo. V tomto směru je kasační stížnost stěžovatele důvodná, a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 s. ř. s., v němž je městský soud vázán právním názorem vysloveným nejvyšším správním soudem ve smyslu ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou námitku stěžovatele pokud se týká nedostatku doručení rozhodnutí správního orgánu prvního i druhého stupně stěžovateli. V obsahu správního spisu je založena plná moc udělená stěžovatelem advokátovi JUDr. Lumíru Mondokovi ze dne 2. července 2003 zmocňující ho, aby obhajoval respektive ve všech právních věcech zastupoval stěžovatele, aby vykonával veškeré úkony s tím související a zvláštní plná moc k č. j. R - 1032/2003 (pod tímto číslem je vedeno správní řízení u správního orgánu I. stupně). Při doručování rozhodnutí správní orgány postupovaly správně podle ustanovení § 25 odst. 3 věta první správního řádu. Podle věty druhé tohoto ustanovení, podle níž, má-li účastník řízení osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu, se postupuje v těch případech jak je stanoveno, to je má-li účastník řízení osobně v řízení něco vykonat, např. je-li zapotřebí slyšet ho osobně, nebo má-li osobně něco vykonat např. dostavit se ke znalci apod. Se závěry městského soudu v tomto směru Nejvyšší správní soud souhlasí.

Protože Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, rozhodne tento soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 22. prosince 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu